

Παναγιώτης Σωτήρης

Δεν είναι παράλογο που πολλές συντρόφισσες και σύντροφοι έχουν μια αγωνία και μια ανησυχία για το τι θα γίνει στις 26 Γενάρη. Θα είναι όντως μια ιστορική τομή, όπως προσπαθούν να μας πείσουν, αφού είναι πιθανό μια αριστερή κυβέρνηση για πρώτη φορά θα ανέβει στην εξουσία στην Ευρώπη, όσο ρεφορμιστικό και εάν θεωρούμε τον ΣΥΡΙΖΑ; Θα είναι μια ακόμη πράξη στο δράμα των ηττών του λαού, αφού για άλλη μια φορά η ελπίδα θα διαψευστεί, μια που ήδη ο ΣΥΡΙΖΑ έχει κάνει πλήθος δεξιές αναδιπλώσεις; Θα είναι απλώς μια αριστερή παρένθεση πριν επανακάμψουν οι παραλλαγές της μνημονιακής Δεξιάς (και Ακροδεξιάς) ή / και του «ακραίου» Κέντρου; Θα οδηγηθούμε σε μια εκδοχή «τζανετακισμού» μέσα από τη λογική της εθνικής συνεννόησης και των κυβερνήσεων «ειδικού εθνικού σκοπού», που διάφορα κέντρα από τώρα προβάλλουν προσβλέποντας σε ένα μετεκλογικό τοπίο χωρίς αυτοδυναμία;

Η απάντηση είναι τίποτα από όλα αυτά και με έναν παράξενο τρόπο όλα μαζί. Σίγουρα, η ακολουθία που οδήγησε από το λαϊκό ξεσηκωμό ενάντια στη μνημόνια, στην αποσάθρωση του μεταπολιτευτικού πολιτικού σκηνικού και στην εκλογική εκτίναξη του ΣΥΡΙΖΑ μέχρι την εξουσία, καταδεικνύει και συμπυκνώνει ιστορικών διαστάσεων μετατοπίσεις και αλλαγές στις σχέσεις εκπροσώπησης και αποτυπώνει το βάθος της κοινωνικής και της πολιτικής κρίσης. Όμως, την ίδια στιγμή, είναι σαφές ότι η πρόκληση της διακυβέρνησης διαβάζεται από την ηγετική ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ ως προτροπή να μετατοπιστεί όσο το δυνατόν περισσότερο μέσα στα στενά όρια των συστημικών πολιτικών, απεμπολώντας οποιαδήποτε αιχμή θα αμφισβητούσε τον πυρήνα των κυρίαρχων κοινωνικών σχέσεων, ξεκινώντας από την πλήρη αποδοχή του ευρώ και των συνθηκών της ΕΕ. Πάνω σε αυτό επενδύουν οι αστικές δυνάμεις και τα κέντρα εξουσίας πιέζοντας για «εθνική συνεννόηση» για τη διαπραγμάτευση, ακόμη και μέσα από τη λογική των κυβερνήσεων «εθνικής ενότητας» που θα αναλάβουν να διαπραγματευτούν.

Παρ' όλα αυτά, ακριβώς επειδή πέραν της δεξιόστροφης διεκδίκησης από την ηγετική ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ μιας «λιτότητας με ανθρώπινο πρόσωπο», υπάρχουν και οι συσσωρευμένες συλλογικές προσδοκίες της κοινωνίας που μάτωσε αλλά και αγωνίστηκε, τα κέντρα εξουσίας, ντόπια και ξένα, σπεύδουν να ασκήσουν προληπτική ιδεολογική και οικονομική τρομοκρατία και θα κάνουν ό,τι μπορούν ώστε το όποιο «αριστερό διάλειμμα» να είναι όσο πιο σύντομο γίνεται.

Εάν τα πράγματα είναι έτσι, τότε έπεται ότι στην πραγματικότητα καμιά αμηχανία δεν θα πρέπει να έχουμε ως προς τι θα κάνουμε στις 26 Γενάρη. Γιατί θα έχουμε πάρα πολλά πράγματα να πούμε και να κάνουμε και σημαντικές ευθύνες να αναλάβουμε.

Θα έχουμε πάρα πολλά πράγματα να κάνουμε στο κοινωνικό κίνημα. Γιατί τυχόν κυβερνητική αλλαγή δεν θα πρέπει να οδηγήσει ούτε σε αναμονή ούτε στην παραχώρηση «περιόδου χάριτος». Αντίθετα, απαιτείται μια πραγματική αντεπίθεση των κοινωνικών κινημάτων με απαίτηση να αποσυρθούν όλοι οι μνημονιακοί νόμοι, να επιστρέψουν ΟΛΕΣ και ΟΛΟΙ οι απολυμένοι και «διαθέσιμοι», να ανοίξει ξανά η ΕΡΤ με όλους τους εργαζομένους της, να γίνουν μόνιμοι διορισμοί στο δημόσιο (και όχι να έρθουν τα «αριστερά voucher»), να ξαναδιαμορφωθούν συλλογικές συμβάσεις, να σπάσει ο τσαμπουκάς των εργοδοτών, να αυξηθεί το επίδομα ανεργίας, να ακυρωθούν τα θεσμικά εγκλήματα στην Παιδεία (νόμος Διαμαντοπούλου, «Τράπεζα Θεμάτων»), να σταματήσει η καταστροφή στις Σκουριές και το ξεπούλημα του περιβάλλοντος και των δημόσιων χώρων. Αυτό σημαίνει συνελύσεις, αγωνιστικά διεκδικητικά πλαίσια διεκδίκησης, διαδηλώσεις, απεργίες και καταλήψεις. Και εκεί οι συνδικαλιστές και οι αγωνιστές που θα παραμείνουν

στα συνδικάτα, τους φοιτητικούς συλλόγους, τα τοπικά κινήματα και δεν θα σπεύσουν να γίνουν –ακόμη και καλόπιστα– τμήματα του κυβερνητικού μηχανισμού θα έχουν πολλά να κάνουν. Μόνο έτσι μπορούμε να συμβάλουμε ώστε να ανακάμψει η αυτοπεποίθηση του λαού ότι μπορεί με τη δική του δράση να επιβάλει μέτρα και πολιτικές.

Θα έχουμε πάρα πολλά να πούμε για την κατεύθυνση που θα πάρουν τα πράγματα στη χώρα. Είναι λάθος να πιστεύουμε, παρότι θα το ακούσουμε, ότι το αποτέλεσμα των εκλογών θα είναι η οριστική ήττα της αντι-ευρώ τοποθέτησης. Στην πραγματικότητα, όλο το φάσμα των εκβιασμών και των πιέσεων από την ΕΕ και αντίστοιχα των συμβιβασμών και των υποχωρήσεων που θα κάνει η ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ, θα κάνουν τη ρήξη με το χρέος, το ευρώ και την ΕΕ πολύ πιο επίκαιρη, πολύ πιο αναγκαία. Θα είναι η απάντηση στο αδιέξοδο και την ταλάντευση. Θα είναι η σχηματοποίηση της διεκδίκησης ως προς το τι θα πρέπει να κάνει μια κυβέρνηση εάν θέλει να εκπροσωπήσει τους εργαζομένους και το λαό και να μην συντριβεί από τις ίδιες τις αντιφάσεις της. Άλλωστε, είναι σαφές ότι σήμερα ούτε η άμεση ανακούφιση του λαού, ούτε, πολύ περισσότερο, το άνοιγμα ενός άλλου δρόμου για την κοινωνία και ενός εναλλακτικού προτύπου ανάπτυξης σε σοσιαλιστική κατεύθυνση, μπορούν να γίνουν μέσα στη μέγγενη του χρέους, το νομισματικό ζουρλομανδύα του ευρώ και την επιτροπεία της ΕΕ.

Θα έχουμε πραγματικές δυνατότητες να μιλήσουμε για το αναγκαίο σήμερα αριστερό ριζοσπαστικό μέτωπο, στη βάση του μεταβατικού προγράμματος πάλης, όχι απλώς ως την αναγκαία αριστερή αντιπολίτευση απέναντι στην κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά –και πάνω από όλα– ως του αναγκαίου εναλλακτικού σχεδίου για την Αριστερά, ακριβώς για να μην ηττηθεί η συλλογική προσδοκία και ελπίδα που γέννησε η περίοδος της κρίσης. Ενός αριστερού ριζοσπαστικού μετώπου στο οποίο αναμφίβολα έχει πολλά να συνεισφέρει η ΑΝΤΑΡΣΥΑ, με την πολιτική και προγραμματική (ανα)συγκρότησή της, αλλά και με την επίγνωση ότι πρέπει να υπερβεί διαλεκτικά τα όρια της συσπείρωσης της ιστορικής επαναστατικής αριστεράς και να συναντηθεί και με άλλες δυνάμεις και ρεύματα που στρέφονται προς τα αριστερά.

Θα μπορούμε, δοκιμάζοντάς τις ταυτόχρονα μέσα στη μάχη της συγκρότησης του αναγκαίου αριστερού ριζοσπαστικού μετώπου, να δούμε πολύ πιο αποτελεσματικά και ουσιαστικά τις αφετηρίες ενός σύγχρονου κομμουνιστικού ρεύματος, εκείνης της αναγκαίας πολιτικής συγκρότησης που θα επεξεργαστεί και θα δοκιμάσει στην πράξη μια σύγχρονη επαναστατική στρατηγική, με αφετηρία την υπέρβαση του σημερινού κατακερματισμού των δυνάμεων που αναφέρονται στην επαναστατική ανανέωση της κομμουνιστικής προοπτικής.

Όμως όλα αυτά δεν ξεκινούν στις 26 Γενάρη. Θα κριθούν και από τι θα γίνει μέχρι και τις 25 Γενάρη. Μια εκλογική μάχη είναι πάνω από όλα μια μεγάλη πολιτική μάχη. Μια μάχη ιδεών και αξιών. Μια μάχη εκπροσωπήσεων και κριτηρίων γι' αυτές. Μια μάχη διαμόρφωσης πολιτικών συσχετισμών. Είναι μια συνάντηση ξανά με ευρύτερα τμήματα των λαϊκών τάξεων. Είναι μια μάχη από την οποία δεν μπορούν και δεν πρέπει να λείψουν οι φωνές της ρήξης με τον ευρωπαϊκό δρόμο, οι φωνές των κινήματων και αγώνων, οι φωνές που αρνούνται τη λογική της προσαρμογής στην κυβερνητική διαχείριση.

Αποκτά τεράστια πολιτική σημασία να είναι ενισχυμένο εκλογικά και όχι αποδυναμωμένο το ρεύμα της ριζοσπαστικής αντι-ΕΕ Αριστεράς, της Αριστεράς του άλλου δρόμου και της μαχητικής κοινωνικής διεκδίκησης. Δεν είναι «χαμένη ψήφος», αλλά η καταγραφή πραγματικών διαθέσεων και αγωνιών. Η παρουσία αυτής της Αριστεράς μέσα στην εκλογική μάχη, η υπερψήφισή της, η δράση της και στην κεντρική πολιτική σκηνή, σημαίνουν όχι μόνο εκπροσώπηση του πραγματικού διεκδικητισμού μεγάλων τμημάτων της κοινωνίας, αλλά και την άσκηση πραγματικής πίεσης από τα αριστερά, για να μη χαθούν οι ιστορικές δυνατότητες που ανοίγει η νέα περίοδος και η ενδεχόμενη εκλογική καταδίκη των μνημονιακών πολιτικών. Γι' αυτό και είναι καθοριστική και αναγκαία η αυτοτελής πολιτική και εκλογική παρουσία αυτών των πολιτικών κατευθύνσεων.

Το βήμα που γίνεται με την πολιτική συνεργασία ανάμεσα στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ, τη Μετωπική Αριστερή

Συμπόρευση και άλλους αγωνιστές και αγωνίστριες, μπορεί να μη φαντάζει μεγάλο μέσα στον προεκλογικό επικοινωνιακό ορυμαγδό, αλλά είναι σημαντικό. Επιτρέπει να δουλευτεί, με καλύτερους και μαζικότερους όρους, μια πολιτική κατεύθυνση, μπορεί να συσπειρώσει ένα δυναμικό που μέχρι τώρα το απογοήτευε η πολυδιάσπαση της αντι-ΕΕ Αριστεράς, δίνει τη δυνατότητα να ζυμωθεί το αναγκαίο μεταβατικό πρόγραμμα αλλά και όλη η αναγκαία πολιτική κατεύθυνση που θα πρέπει να βάλουμε μπροστά μετά τις 26 Γενάρη. Επιτρέπει καλύτερη συσπείρωση των αγωνιστών και καλύτερη εκλογική καταγραφή.

Ότι γίνεται με καθυστέρηση και μέσα στην αναγκαστική βιασύνη της προεκλογικής περιόδου δεν αναιρεί ούτε τη σημασία ούτε την αναγκαιότητα του. Είναι το αναγκαίο ενωτικό όχημα για την προβολή και ζύμωση μιας αναγκαίας κατεύθυνσης. Είναι εκείνο το ψηφοδέλτιο που εκπροσωπεί τη γραμμή «για να απαλλαγούμε από τις πολιτικές της καταστροφής και να νικήσει ο λαός χρειάζεται ρήξη με χρέος, ευρώ και ΕΕ». Προσφέρει τη δυνατότητα μιας αριστερής αντι-συστημικής ψήφου, που να είναι κριτική απέναντι στη κυβερνητική προοπτική του ΣΥΡΙΖΑ αλλά χωρίς την ηττοπαθή λογική «τίποτα δεν αλλάζει» της ηγεσίας του ΚΚΕ. Φτιάχνει σημείο αναφοράς για ένα ευρύτερο δυναμικό που αναζητά μια εναλλακτική αριστερή διέξοδο και απογοητεύεται από τη δεξιά στροφή του ΣΥΡΙΖΑ και την αδιέξοδη γραμμή του ΚΚΕ. Επιτρέπει να μιλήσουμε με ανθρώπους που, ακόμη και εάν τελικά διαλέξουν να μην μας ψηφίσουν, εντούτοις συμφωνούν μαζί μας. Με αυτές και αυτούς θα μπορούμε έτσι να συναντηθούμε και μετά τις εκλογές.

Ούτε στιγμή δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το μεταβατικό πρόγραμμα, ο άλλος δρόμος, η δυνατότητα το λαϊκό κίνημα να είναι ο καταλύτης, δεν είναι «άρθρα πίστης», αλλά πραγματικές ιστορικές δυναμικές και δυνατότητες. Γι' αυτές δουλεύουμε και αυτές προσπαθούμε να φέρουμε στο προσκήνιο. Αυτές μπορούμε και πρέπει να εκπροσωπήσουμε στην εκλογική μάχη αλλά και μετά στους μεγάλους κοινωνικούς και πολιτικούς αγώνες. Για την Αριστερά που στο τέλος θα κάνει την έκπληξη!